

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

De Ministro Sacrificii Missæ aliqua practicabilia. Allegatio XXIV

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

DE MINISTRO SACRIFICII

Miſſæ aliqua practica bilia.

ALLEGATIO XXIV.

1 Sacerdos eſt miniſter conſecrationis, quam conſtat vnam eſſe ex præcipuis partibus Sacriſcij, cap. 1. §. vna, verſ. & hoc, de ſum. Trinit. Concil. Trid. ſeſſ. 23. cap. 1. & can. 1. D. Thom. 3. par. quaſt. 82. art. 1. Chamerot. de ſacram. tract. 4. de Euchariftia, cap. 9. de miniſtro dub. 1. diſp. 3. Bartholom. ab Angelo exam. conſeſſ. dialogo 5. de Miſſa, & de miniſtro ſacriſcij ipſius Miſſæ, §. 125. Henr. in ſumm. lib. 9. de vero Miſſæ ſacriſcio, cap. 18. §. 2. in princ. Azor. inſtit. moralium p. 1. lib. 10. cap. 23. in princ.

2 Potelt pro celebratione Miſſarum accipere Eleemoſynam, ſeu ſtipendium in ſui ſuſtentationem, mercedemque exigere ex pacto, abſque labe ſimoniz, ita tenent multi, quos refert Conel. ad decretal. collect. 44. num. 3. quibus adde Michæ. Timoth. de ſacriſcio Miſſæ, tract. 3. quaſt. 48. Jacob. de Graſſis in aureis deciſionib. lib. 2. cap. 96. num. 32. Gutier canon. lib. 1. cap. 29. à num. 3. Pölin. de ſimoniæ, tab. 1. cap. 9. Henr. d. lib. 9. c. 21. §. 4. cap. 12. §. 1. Morl. in empor. iuris, p. 1. tit. 1. quaſt. 13. in princip. Petr. de Ledefma in ſumm. p. 1. de ſacr. Euchariftiæ, cap. 18. verſ. quarta concluſio, Sear. tom. 1. de religione, lib. 4. cap. 14. & p. 3 quaſt. 83. art. 6. & diſp. 86. ſect. 1. verſ. circa alium modum, & ſect. 3. verſ. tom. 1. diſp. 234. Ioan. Bapt. Bernard. Poſſenim. de officio Curati, cap. 2. num. 20. Barthol. ab Angelo, exam. Conſeſſ. dialogo 5. §. 528. Paul. Fraxinell. de obligationib. ſacerd. ſect. 3. præd. 1. num. 2. & 5. Coninch. de ſacram. tom. 1. quaſt. 83. num. 193. cum ſequentib. Azor. inſtit. moralium, p. 3. lib. 12. cap. 3. quaſt. 5. Leſi. de inſtit. lib. 2. c. 35. dub. 8. Dicitur iuſta pitantiæ taxatio pro ſacriſcio Miſſæ, quæ in quolibet regione conſuetudine recepta, & approbata eſt à viris prudentibus, & Deum timentibus, vel quæ taxata fuerit à Superiiori habere poteſtatem, itaut maior non poſſit iuſte exigi: ita Petr. de Ledefma diſt. cap. 18. concl. 7. & 8. Aragon. 2. 2. quaſt. 85. de ſacriſcijs art. 3. verſic. ſed dubitabit aliquis, praxiſ Episcop. p. 4. verbo Miſſa, §. 3. concl. 2. & 3. Verſic. d. diſp. 234. cap. 4. Fr. Emman. in ſumm. p. 1. cap. 251. concl. 4. Nugn. de ſacram. tom. 1. ad q. 83. art. 1. p. 3. tract. de ſacriſcio, dub. 9. corcl. 1. Fraxinell. d. ſect. 3. prænot. 5. §. 2. Fr. Ludou. Miranda in man. Prælat. tom. 1. q. 41. art. 23. concl. 1.

4 Sacerdotem recipientem à pluribus plura ſtipendia pro Miſſæ celebratione poſſe vnica Miſſa omnibus ſatisfacere tenent aliqui, ſaltem ſi ſtipendia ſimul ſumpta non excedant quantitatem neceſſariam, ad ſtrictam ipſius Sacerdotis ſuſtentationem pro vnico die, ex eo quia neminem defraudat, cum Sacriſcium Miſſæ ſit valoris infiniti extenſiue, tum quia videretur demenda conſuetudo Eccleſiæ, quæ plures conuocat ad eandem Miſſam audiendam: tum quia, qui altari ſeruit de altari viuere debet, ſecundum Apoſtolum relatum in cap. cum ſecundum, de præbendis, quibus fundamentis hæc ſententiam tenent Sor. de iuſtitia lib. 9. quaſt. 3. artic. 1. dub. 7. reſp. 1. & 2. Angel. verbo Miſſa, nu. 52. poſt Sylueſt. & alios, Ludou. Beia in reſponſ. caſuum conſcientiæ p. 1. caſ. 12. Can. de locis Theologicis, lib. 1. cap. 13. Fr. Emman. in ſum. tom. 1. cap. 232. numer. 4.

concl. 4. ad finem, Ioan. Dominic. Montagn. cap. 26. Nugn. 13. p. q. 89. art. 1. dub. 9. concluſ. 4. & 5.

5 Contrarium tamen verius, & receptius puto: prima enim opinio non modicam animis hominum ingerit ſordida cupiditatis, & auaritiæ ſuſpicionem, ſcandalumque inter populares excitat, quia non ſtatut promiſſis: tum quia pro eadem Miſſa plures recipiens elemoſynas, neſcientibus offerentibus, facit contra ipſorum voluntatem, & his atque alijs rationibus contrarijs bene reſpondentes, hanc ſententiam tuerentur Nauar. in man. cap. 23. num. 92. & conſ. 8. de celebr. Miſſar. in nou. Emman. ſaa verbo Miſſa, numer. 44. D. Anton. pur. 1. tit. 10. cap. 2. numer. 4. Nald. verbo Capellania, numer. 11. Tollet. lib. 2. cap. 8. num. 3. Henr. diſt. lib. 9. cap. 21. numer. 4. & cap. 22. numer. 5. Graſſ. in dec. aureis, p. 1. lib. 2. cap. 45. Bellarm. in controu. Catholice, tom. 2. lib. 2. de Miſſa, cap. 4. propoſit. 4. Chamerot. de ſacram. tract. 4. de Eucharift. tit. de Miſſæ ſacriſcio dub. 1. pag. 176. Sear. tom. 3. diſp. 86. ſect. 2. & 3. Vincent. Fernand. in mixt. diſput. de ſacriſcio Miſſæ ad rep. tex. in can. cum frangitur de conſecr. diſt. 2. p. 4. dub. vni. ad 6. in fin. Verſic. 3. p. tom. 3. diſp. 234. cap. 4. Miranda in manuali Prælatorum tom. 1. quaſt. 44. art. 23. concluſ. 5. Bartholom. ab Angelo diſt. 5. paragraph. 509. & §. 749. Reginald. in præci fori penitent. lib. 23. numer. 234. & lib. 29. num. 157. Paul. Fraxinell. de obligationib. ſacerd. ſect. 4. concluſ. 1. paragraph. 1. Coninch. diſt. quaſt. 83. numer. 192. Etiam ſciente, & concedente Superiore cum non poſſit emittere obligationem iure naturali, & diuino debitam, vt per Nauar. diſt. conſil. 8. & Fraxinell. diſt. ſect. 4. concluſ. 2. paragraph. 2. ſecus tamen ex peculiari Summi Pontificis priuilegio, tum quia ſicut poteſt ſtipendia, quæ pro Miſſis dantur generaliter taxare, & etiam augere, ſi expedire iudicauerit, ita poteſt in illis diſpenſare propter alicuius Eccleſiæ, vel Monafterij beneficium, quando iuſta cauſa, vel neceſſitas intercedit, tum quia Papa in reſtitutione incertorum bonorum, in obligationibus vltimarum voluntatum, & in pijs cauſis propter eomune Eccleſiæ bonum diſpenſare poteſt, & tenent Sylueſt. verbo Miſſa, num. 20. Henr. d. c. 22. num. 7. Reginald. lib. 23. num. 239. Fraxinell. de obligationib. ſacerd. ſect. 7. §. 11. & 12.

6 Adeo verum eſt Sacerdotem accipientem à pluribus plura ſtipendia pro Miſſæ celebratione non poſſe vnica Miſſa omnibus ſatisfacere, vt ſi hoc faciat teneretur ad reſtitutionem, ex violatione enim iuſtitia cum damno alterius conſurgit obligatio reſtituendi: ita Petr. Nauar. de reſtit. libro ſecundo, cap. 2. numer. 129. & 382. Graſſis diſt. cap. 45. num. 17. Fr. Emman. p. 1. cap. 251. de Miſſa concluſ. 1. & 4. Verſic. tom. 3. diſp. 231. cap. 4. Fraxinell. d. ſect. 4. concluſ. 5. paragraph. 1. & alijs locis ſupra citatis, qui Fraxinell. paragraph. 4. cum Petr. Nauar. quem citat, & ſequitur, reſoluit prædictum Sacerdotem, vt faciat reſtitutionem teneri Miſſas prætermiſſas celebrare, vt per alios celebrantur, vel reſtituere elemoſynas acceptas, admonitis his, qui eas dederunt, Miſſas non fuiſſe celebratas.

7 Quamuis Miſſæ valor extenſiue, ſeu indeterminate, vel, vt aiunt, ſyncategorematicæ acceptus, infinitus ſit, hoc eſt, non tantum prodeſt, quin magis poſſit prodeſſe, ſiue non tantum fructu exhibet, quin

possit maiorem ita ut non pro tot, quin etiam pro pluribus, & in maiori gradu applicari & prodelle possit, tū dum Sacerdos, ut causa proxima specialiter unam Missam offert pro se ipso, aut pro alio respondentem oblationi Sacerdotis, etiam nihil offerente, habet non solum effectum finitum, sed virtutem, efficaciamque, & valorem simpliciter finitum, qui effectus in plures diuisus, minus utilis est singulis, & ita qui Missam pro multis offert, non tantundem singulis prodest, ac si pro vno solo diceretur.

7 Vide Nauar. in Man. cap. 25. numer. 91. & num. 111. vers. 35. & concil. 8. numer. 2. & consil. 9. numer. 2. de celebrat. Missarum in nouis. Petr. Nauar. lib. 2. de reslit. cap. 2. a num. 262. Marc. Anton. Cuch. lib. 5. insitit. maiorum, tit. 6. num. 77. Ioan. Medin. in Cod. de oratione cap. de valore orationis pro multis fuisse, Spin. in speculo testamentor. gloss. 13. princip. a numer. 55. Ludouic. Lopez, par. 2. cap. 78. de Eucharistia, vers. nam, Hieronym. Ilemas in 3. par. Methodi, cap. 13. paragraph. 17. Dimas in tract. de Purgat. cap. 37. per totum, Fr. Emman. dict. cap. 252. numer. 2. Grassi. dict. lib. 2. cap. 45. a numer. 16. Humad. l. 42. gloss. 2. a num. 3. tit. 4. part. 1. Nugn. in 3. partem Dni Thome, quest. 83. art. 1. dub. 8. paragraph. in 3. parte, conclus. 3. Dominie. Montag. in tract. de Missa, cap. 30. Henric. d. lib. 9. cap. 19. paragraph. 5. soar. tom. 3. quest. 79. sect. 12. & tom. 4. disp. 4. sect. 6. Greg. de Valentia, tom. 4. disp. 6. quest. 11. punct. 1. paragraph. 25. Fraxinell. sect. 3. præn. 4. paragraph. 7. Azor. instit. moral. par. 1. lib. 10. cap. 21. q. 1. Chamerot. dict. tit. de Missa sacrificio dub. 10. pag. 272. cum seqq. Vasq. 3. par. tom. 3. disp. 230. cap. 3. praxis Episcop. dict. verbo Missa, §. 4. Petr. de Lede. in sum. par. 1. de Eucharistia, cap. 17. concl. 23. Galer. in margarita, cas. conscientie, verbo Missa, pag. 142. colum. 2. Pesant. 3. p. quest. 83. art. 6. disp. 4. Coninch. dict. quest. 83. num. 186. in fine, F. Ludou. Miranda in man. Pralat. tom. 1. q. 41. art. 19. & 20.

8 Ad emittenda scandala, quæ facile possent suboriri in exigendis pro Missa sacrificio stipendijs, potest Episcopus legem condere qua certum stipendium arbitretur, ita ut laici non dent minus, nec Sacerdotes magis exigant: ita Corduba lib. 1. quest. 4. dub. 4. soar. disp. 86. sect. 2. conclus. 1. Reginald. lib. 23. num. 141. Miranda dict. quest. 41. art. 23. quantum contrarium teneant Nauar. sor. atque alij.

9 Non potest tamen Episcopus statuere, ut Sacerdotes non accipiant minorem pecuniam, quia esset occludere viam liberalitati, charitati & pietati, cū Sacerdotes liberalitatem exercere possint in remitendis elemosynis sibi debitis, ita ultra soar. & Reginald. citatis locis, resoluunt Fr. Emman. dict. cap. 252. num. 4. Baribolom. ab Angelo d. dialog. 5. §. 527.

10 Vnde si Sacerdos exigit importune ab inuitis elemosynam supra taxam ab Episcopo præscriptam, peccabit mortaliter, ad restitutionemque tenebitur, secus si ex liberalitate offerentis recipiat elemosynam pinguiorem, supra taxam, quia sicut liberum est Sacerdoti minus stipendium accipere, ita etiam liberum est maius accipere à sponte dantibus: leges enim Prælatorum pietatem non præcludunt, & consuetudines non consistunt in inuincibili, & aliud est ex iustitia exigere, aliud gratis donare, vel remittere: ideo lex iustitiæ non impedit operam liberalitatis, & Christianæ misericordie, Reginald. lib. 23. num. 232. Ludouic. Miran-

da in man. Prælatorum tom. 1. quest. 41. art. 41. conclus. 1. & 2. soar. disp. 86. sect. 2. conclus. 1. Possesum cap. 2. num. 25. Fraxinell. de obligationib. Sacerdot. sect. 3. præn. 5. §. 3. Less. de iustitia lib. 2. cap. 4. dub. 6. num. 37. Mich. Zanar. par. 1. direct. Theolog. de Euchar. cap. 13. de Missa vers. decimo dico. Sacerdotem tamen pro obligatione celebrandi summo mane, vel in loco à ciuitate distante pro labore prætio in itinere, vel etiam certis diebus, & indeterminatis locis posse pinguius recipere stipendium, quam lege sit, aut consuetudine receptum tenent Fraxinell. dict. sect. 3. præn. 1. §. 2. Grassi dict. lib. 2. cap. 96. numer. 34.

11 Sacerdos, qui aliquam pecuniæ quantitatem accepit per se, vel per alium, pro dicendis Missis, vel ut eas faciat celebrare per alios, potest per alios Sacerdotes satisfacere minori pitantia, retenta sibi parte elemosynarum, inscio dante, & insciji Sacerdotibus celebrantibus, modo illis tantam tradat elemosynam quantum fert communis taxa, & modo sit Parochus, vel alicuius populi curam habens, & pecuniam illam accipiat à lege, vel consuetudine, assignante sibi certam quantitatem ex quaque Missa pitantia, secus vero si Sacrista, vel alius sit, qui stipendia colligat, ut per alios curet Missas celebrare, quia tunc non potest sibi partem retinere, iuxta quæ reducenda sunt dicta per sor. de iustitia lib. 9. q. 2. artic. 1. vers. sed hoc propterea, Nauar. in man. cap. 25. num. 91. ver. 24. Ludou. Lopez in instruct. conscientie p. 2. tit. de Eucharistia c. 78. vers. in super, Fr. Emman. p. 3. sum. cap. 252. concl. 4. sa verbo Missarum, 45. Bej. in respons. casuum conscientie p. 1. casu 12. in fine, Aragon. 2. 2. q. 85. de sacrificijs ar. 3. p. 683. Nald. verbo Missa numer. 20. Henric. lib. 9. cap. 22. numer. 8. soar. p. 3. disp. 88. sect. 33. Guicior canonic. lib. 1. cap. 29. num. 32. Reginald. lib. 23. num. 240. Rega in sum. tom. 2. cap. 41. casu 3. Fraxinell. sect. 3. præn. 5. paragraph. 4. Vasq. p. 3. disp. 234. cap. 4. num. 30. Possesum. de officio Curati cap. 2. num. 19. Barth. ab Angelo dial. 5. paragraph. 513.

12 Quæstio est in hac materia controuersa, vtrum scilicet liceat Sacerdoti Missas celebrare anticipare? super qua quæstione emanauit à Sacra Congreg. Concilij Triden. decisio ex mandato S. D. N. Clementis VIII. cuius tenor talis est. Superioribus dieb. significatum fuit S. D. N. paucis ab hinc annis in Hispania nouam consuetudinem recentiorum aliquot Theologorum opinionem nixam sensim receptam, in dies magis inualuisse, ut Sacerdotes Missam celebrantes, eius valorem generalem applicent his, qui postea Missæ celebrationem postulat, ac pro eo elemosynam præbitum sunt, tametsi antequam Missæ sacrificium perageretur, neque à Sacerdote illud rogassent, neque ei hac de causa præstitissent elemosynam. Quam rem cum Sanctitas sua ad Sacram Congreg. Cardinalium Concil. Trid. Interpretum pro materiæ grauitate examinandam reiecit, in ipsa Congregatione primum de ea actum fuit diligentissime, ac deinde relatum ad Sanctitatem suam, qui ex eiusdem Congreg. sententia huiusmodi consuetudinem tanquam pluribus nominibus periculosam, fidelium scandalis, & offensionibus obnoxiam, atque à vetusto Ecclesiæ more nimium abhorrentem expulsi, ac improbauit, atque Amplitudini tuæ litteras dari, quod facimus, man-

dauit, vt omnibus illius Regni Archiepiscopis, atque Episcopis, in quorum diocesis huiusmodi applicatio in vsum inducenda fuerit, per litteras aut alias scripto iniungat, vt talem vsum aboleant, ac prohibeant excommunicationis, atque alijs, quas opportunas, & necessarias existimauerint, pœnis. Idemque præcipiat Generalibus, & Capitibus Ordinum, quos in istis Regnis nunc nouerit commorari, vt scilicet, & ipsi Regularibus sibi subditis talibus applicationibus, eisdem pœnis propositis, interdiciant. Quæ omnia pro sua pietate, & Sanctissimi Domini Nostri iussu obsequendi studio Amplitudinem tuam sedulo effecturum sperantes Omnipotentem Deum rogamus, vt eam quotidie cœlestis suæ gratiæ donis velit auctiorem. *Roma die 15. Nouemb. 1605.*

13 Ex quibus iam colliges in praxi consuetudinem celebrandi anticipare, non esse approbandam, nec tolerandam, tum quia redolet nimiam lucri cupiditatem: tum quia par est, vt qui tradet eleemosynam, faciat Missam pro se celebrandam, vt melius se disponat ad recipiendum sacrificij fructum, qui potest esse maior, vel minor iuxta maiorem, vel minorem illius dispositionem, ex citatis per *Nugn. 3. p. q. 83. art. 1. §. in 3. p. dub. 5. vers. respondetur*, *Coninch. d. tom. 1. quæst. 83. num. 172. conclus. 15.* tum quia homines retrahi possent ab eleemosynis in futurum tradendis pro celebratione Missarum, si Sacerdos offerenti eleemosynam responderet, applico tibi Sacrificium, quod alias celebraui: Quamobrem homines facile sibi persuaderent Sacerdotem accipere stipendium, & non persolvere onus, pro quo stipendium accepit: ita *Henriq. dist. lib. 9. de Missa, cap. 21. num. 1. Soar. dist. 79. sect. 9. Reginald. lib. 23. numer. 237. Aragon. de iustit. quæst. 83. art. 3. dub. de illis, qui dicunt Missas anticipatas.*

14 Exciperem tamen vnum casum in quo Sacerdoti licet Missas celebrare anticipare, videlicet quando ex obligatione alicuius Capellæ qui tenetur Missas certas singulis hebdomadis celebrare, vel in posterum pro certa intentione, quia tunc, si aliud non exprimitur in fundatione Capellaniæ, ex quo voluntas defuncti aliquo modo cludi videri possit, satisfacere potest illas in hebdomada antecedente celebrando: ita *Pet. de Ledsma in sum. p. 1. de Sacramen. Eucharistia, cap. 18. conclus. 17. versic. La duda es de vn sacerdote*, *Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 252. concl. 8. Reginald. d. lib. 23. num. 237.* & expressè in capellano, quod possit praueneri tempus celebrationis resoluit *Alf. Ric. in praxi decif. 400. in 1. edit. & resolut. 338. in 2. edit.*

15 Quæstio etiam est in hac materia magis difficilis, an scilicet peccet mortaliter, qui celebrat Missam ante Matutini Officij recitationem: de qua particularem tractatum edidit *Laurent. Perez Jeco.* qui inscribitur, an liceat Missam celebrare non recitatis matutinis. Partem negatiuam videlicet non esse peccatum mortale facere Sacrum non recitatis Matutinis, veriorē semper censui, quia non videtur tanta connexio inter Missam, & horas Canonicas, vt conuertens hunc Ordinem reus læthalis culpæ sit, tum quia nulla lege sancitum est sub mortali, celebrantem Missam ante matutinas horas grauiter peccare, quamuis fieri posset, vt peccet venialiter defectu debitæ deuotionis, vt si recitet Matutinum tardius, quam par sit: Vnde merito hanc sententiam tenent *Sot. lib. 10. de iustit.*

quæst. 5. art. 4. conclus. 2. & in 4. dist. 13. quæst. 2. art. 2. Illamas in par. 3. Methodi, cap. 5. §. 15. il primo, pag. 501. Medina, p. 1. instruct. Confessorum, cap. 16. paragraph. 2. in fine, Vega in speculo Curatorum, cap. 10. paragraph. 28. numer. 254. vers. tambien, Ioan. Bapt. Conrad. in respons. casuum conscientia, casu 242. Cue. lib. 5. instit. Canon. lib. 5. tit. 6. numer. 36. Ludou. Lopez in instruct. conscientia, par. 2. cap. 79. de Eucharistia, vers. denique neque hic, & cap. 105. de horis canon. versic. nunc tamen, Emman. Saa in aphor. verbo Missa, numer. 22. Petr. Aragon. 2.2. q. 63. art. 12. versic. de Ordine, pag. 832. Alphons. Vega in sum. par. 2. cap. 41. cas. 16. Galet. in margarita casuum conscientia, verbo Missa, pag. 171. col. 2. Fr. Emman. in sum. par. 1. cap. 249. numer. 12. Nugn. in 3. par. quæst. 83. art. 2. Soar. par. 3. quæst. 83. art. 3. disp. 82. sect. 1. Petr. Ledsma in sum. par. 1. de sacramen. Eucharistia, cap. 23. vers. Octauo, Nald. verb. Missa, numer. 8. Miranda in man. Prelator. par. 1. quæst. 40. art. 12. conclus. vnic. Chamerota dict. tit. de sacrificio Missæ dubio 14. Less. de iustit. lib. 2. cap. 37. dub. 12. numer. 81. Coninch. de Sacram. tom. 1. quæst. 83. numer. 220.

Licet affirmatiuam opinionem, imo mortale peccatum esse ante Matutinarum recitationem Sacrum facere, teneant *D. Anton. par. 3. tit. 15. cap. 6. paragraph. 4. in fine, D. Raymond. in sua sum. lib. 3. tit. de Sacram. iterand. in glos. verb. pro defunctis, pag. 326. Arnil. in sum. verbo Missa, numer. 3. Tabien. eodem verbo, numer. 7. & Angel. num. 42. Nauar. in man. cap. 25. num. 83. vers. 18. & de horis canon. cap. 3. num. 70. & cap. 21. numer. 30. Maiel. de irregularit. lib. 3. cap. 24. numer. 1. Anton. Bernard. in sum. cap. 27. num. 16. Petr. Boll. in Oeconomica canon. clas. 1. cap. 3. paragraph. 6. pag. 82. vers. Primum est, Melchior. de Huelam inepithem. eadem, & mysteriorum Missæ, paragraph. 2. vers. Las quales maynes, pag. 355. Ludouic. Beia respons. casuum conscientia, part. 1. cas. 54. vers. quia celebrare ante Matutinas, Michael. Timoth. de sacrificio Missæ tractat. 1. quæst. 2. Zel. Zeech. de Sacram. tract. de Missa, cap. 16. in princip. Stephan. Durant. de ritibus Ecclesiæ, lib. 3. cap. 24. num. 13. Barthol. ab Angel. dialogo, 5. paragraph. 240. Jacob. de Grassi. in decif. auers. lib. 2. cap. 40. numer. 6. Henriq. in sum. lib. 9. de Missa, cap. 24. numer. 7. Pitrigian. dist. 13. quæst. 2. art. 10. Azor. institut. moralium, par. 1. lib. 10. cap. 28. quæst. 17.*

De obligatione Parochi.

16 **P**Opulum monere obligatur Parochus, vt Missas frequentet, & instruere de præcepto Ecclesiæ sub peccato mortali diebus festis Missam audiendi, cogere tamen non potest, vt Missam audiat in parochia sua, quia *Concil. Trid. sess. 22. in decreto de obseruandis.*

17 Vbi hæc habentur, vitur verbo, moueant, quod inducit consilium, & non præceptum, prout tenet *Cened. ad decretales collect. 104. num. 2.* quem ego ipse refero in tract. de dictionib. & claus. distinctione 172. & ita merito hanc resolutionem tenent *Iust. Ferdinand. Puez in repet. cap. Missas de consecr. dist. 1. num. 133. Cened. dist. collect. 104. Gutier. Canonic. cap. 30. d. n. 7. lib. 1. Fr. Emman. in sum. to. 1. cap. 249. num. 25. & quæst. regul. tom. 1. quæst. 4. art. 7. Soar. tom. 3. disp. 87. sect. 2. in dub. circa secundam Missæ dimi-*

tionem, Azor. instit. moral. part. 1. lib. 7. cap. 6. quest. 4. Henric. lib. 9. de Missa cap. 25. §. 9. M. attrib. soar. in pract. & ordine visitandi cap. 3. numer. 4. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 18. quest. 3. numer. 22. Conineb. de sacrament. tom. 1. quest. 85. numer. 312. Aloys. Ricci. in decis. curie Neapol. part. 1. decis. 152. praxi episc. part. 2. verbo Parochia, & part. 1. verbo Missa §. 6. ubi asserit decisum, non posse Episcopum cogere populum multis pœnis, etiam in casu notabilis negligentiae, aut contumaciae, ire ad audiendam Missam in Parochia sua.

18. Missa igitur audienda præceptum adimpletur quocunque in loco Missa Sacrum audiat, siue in propria Parochia, siue in qualibet alia Ecclesia, aut loco ubi celebretur.

19. Potest tamen fieri aliunde, ut quis peccet non audiendo Missam in propria Parochia, ut si quis nolit eam audire ex contemptu, aut quando Parochus declarat ea, quæ Parochiani scire tenentur, ita Fr. Emman. dist. tom. 2. sum. cap. 123. numer. 6. Nauar. cap. 21. numer. 5. Grassi. dist. cap. 35. numer. 5. Nug. 3. p. quest. 83. art. 6. dub. 2. conclus. 4. soar. disput. 88. sect. 2. Bartholom. ab Angel. dial. 5. de Missa §. 789.

2. Extat tamen Leonis X. Constit. qua declarat satisfieri huic præcepto si audiat Missam in Ecclesiis Regularium, cuius declarationis tenor relatus est apud Confess. in collect. priu. Mendic. fol. 149. & apud praxim nonam episcopalem part. 2. cap. 3. numer. 22. est huiusmodi. Intelleximus quosdam in dubium reuocare, & perinde conscientis timoritis scrupulum iniicere, si Christi fideles, qui Dominicis, & festis dieb. extra Ecclesias suas parochiales Missas audiunt in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Ecclesiæ præcepto si audiat Missam in Ecclesiis Regularium, nec in aliquam labem mortalis peccati penamque propterea incurrere, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque &c. Dat. Roma sub Annulo Piscat. die 13. Novemb. 1517. Et hoc idem declaratum fuisse à Clem. VIII. Breui quodam directo ad Nuntium Sedis Apostolicæ inferioris Germaniæ de anno 1592. die 2. septemb. refertur in collect. priu. Fr. Emman. pag. 520. sub numer. 4.

21. Potest tamen Episcopus Regulares cogere, ut in offertorio Missarum conuentalium, quæ Dominicis dieb. in Monasteriis celebrantur, declarent fidelibus, quæ festiuitates, & ieiunia in illa hebdomada occurrant, ne ignorantia horum festorum, & ieiuniorum præcepta ecclesiastica à fidelibus transgrediantur, prout resoluit Fr. Emman. quest. regul. tom. 1. quest. 43. art. 7. ubi refert ita vidisse obseruari à quibusdam Fratrib. Ordinis Mendicantium Regni Portugaliæ in diocesi Elboren.

22. Sacerdotes curam animarum habentes tenentur per se, vel per alios celebrare singulis saltem diebus, quibus opus est, ut satisfaciant muneri suo, ut habetur in Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 14. ibi, curet Episcopus, ut ij saltem diebus Dominicis, & festis sollempnibus, si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, ut suo muneri

satisfaciant, Missas celebrent, non viderentur autem muneri suo satisfacere, nisi celebrent per se, vel per alios in singulis diebus festis, alij autem non tenentur celebrare nisi specialem habeant obligationem, ita Nau. in man. cap. 25. numer. 135. Fr. Emman. in sum. part. 1. cap. 252. numer. 1. spin. in spec. testam. gloss. 3. principali numer. 63. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 10. cap. 24. quest. 2. & 3. Iacob. de Grassis dist. lib. 2. cap. 39. numer. 7. Vasquez 3. p. disput. 232. cap. 1. numer. 12.

23. Non tamen videntur obligandi ad applicationem sacrificij pro populo singulis prædictis diebus: nam obligatio ad celebrandum, & obligatio ad applicandum, videntur diuersæ, cum aliquis obligari possit ad celebrationem, quamuis non obligetur ad applicationem: nam nullo iure positio, neque beneficii institutione præcipitur, instituitur enim beneficium curatum ad animas doctrina, & Sacramentorum administratione pascendas, nisi aliud consuetudo præscribat, cui standum est, ita Nau. cap. 15. numer. 92. Naldi. verb. Parochus numer. 18. soar. disput. 86. sect. 1. vers. de beneficiis igitur, Reginald. lib. 23. numer. 138. Vasq. 3. p. disput. 234. art. 6. cap. 6. vers. vera tamen sententia, Fraxmel. sect. 3. prænot. 2. §. 2. Possesum. de officio Curati cap. 2. numer. 4. Ego tamen ex Trid. Concil. sess. 23. de reformat. cap. 1. exi- sumo Parochum teneri Missæ sacrum suis ouibus applicare, iuxta viri prudentis arbitrium.

24. Curent deinde Parochi ab Ecclesiis arcere musicas eas, ubi siue organo, siue cantu, lasciuum aut impurum aliquid miscetur, ut admonet Concil. Trident. sess. 22. in decreto de obseruandis, comprobant Nauar. in man. cap. 12. num. 87. Caietan. 2. 2. quest. 91. art. 1. vers. inter hæc, Valent. 2. 2. disp. 6. quest. 9. punct. vni. soar. tom. 2. de relig. lib. 4. de Orat. cap. 13. numer. 16. & 17. latè, & eleganter Sanch. in præcepta Decalogi lib. 2. cap. 37. numer. 7.

25. Et representationes in Ecclesiis, nec debent permittere, in eis enim fieri prohibentur, ex traditis per Pet. Gregor. synagm. iuris p. 3. lib. 39. cap. 11. Nauar. in tract. de Orat. cap. 5. numer. 25. prax. episcop. par. 1. verbo representationes pag. 302.

26. Ita etiam saltationes in Ecclesiis non debent permitti, saltatoribus enim recordandum est quod in Saxonia accidit saltantibus in Ecclesia Sancti Magni, qui in penam, ut creditur per totum annum sine cibo, & somno saltarunt, ut referunt Pineda in Monarchia ecclesiastic. p. 3. lib. 19. cap. 17. §. 1. fol. 180. Fr. Alph. Venero en el enchiridion de los tiempos fol. 139. Instrucion de la muger. Christiana lib. 1. cap. 16. Compendio de las historias prodigiosas pag. 2. cap. 13.

27. Sic etiam conuiuia in Ecclesia cum irreuerentia loci sacri celebrare peccatum est mortale, secus tamen si aliquod frugale, & parum in angulo Ecclesiæ sine tumultu, sine luxu, & perturbatione adstantium fiat ex causa rationabili, verbi gratia, quia non est alius locus sufficienter accommodatus, ita Fr. Raphael de la Torre in 2. 2. Diui Thom. tom. 2. quest. 99. art. 3. disp. 7. pag. 621. cum sequenti quamuis olim pernoctationes, & vigiliae in Ecclesiis fieri solitum esset, ut referunt Pined. in Monarch. eccles. lib. 12. cap. 12. §. 3. Fr. Hieron. Roman. de Republ. Christ. lib. 5. cap. 13. Illesc. in Chronica Pontif. lib. 4. cap. 11. fol. 143. Cened. ad sextum collect. 11. numer. 4. Card. Casar. Baron. in addit. ad Martyrol. Roman. die 15. Ianu. pag. 13. tamen hodie remouendus est abusus, in quibusdam Ecclesiis, in quibus propter Sanctorum festa vigilia nocte tota hominum, & mulierum permit-

tebantur, & debet poni poena excommunicationis
Euse. de viſitat. lib. 1. cap. 28. numer. 8.

*De obligationibus Capellani ad Miſſas pro
 aliis ex iuſtitia celebrandas.*

28 **C**apellanus tenetur sub mortali, nisi iuſta de cauſa, Miſſas celebrare ſecundum inſtitutionem Capellaniae, & intentionem fundatoris: ita *Fr. Emman. in ſumm. part. 1. cap. 249. numer. 8. Henric. lib. 9. cap. 23. numer. 5. & cap. 24. numer. 4. Azor. inſtit. moralium part. 1. lib. 10. cap. 24. quaſt. 7. Soar. diſput. 80. ſect. 2. Reginald. lib. 29. numer. 164.* Et qui alicui Eccleſiae, vel Altari inſeruit, & onus Miſſae quotidianae ſuſcepit, ſub mortali debet quotidie celebrare, niſi legitime ſit impeditus, & nulla alia ſtipendia pro Miſſis dicendis accipere poteſt, *Vaſſ. in 3. p. tom. 3. diſput. 231. cap. 4. Graſ. in deciſ. auſt. part. 1. lib. 2. cap. 45. numer. 20.* Obligatio quotidiana Miſſae, vel refertur ad locum, vel ad perſonam Sacerdotis: ſi referatur ad locum, veluti quando dicitur, *celebretur quotidie Miſſa in tali Eccleſia*, in tali altari, vel in tali Capella, tunc Sacerdos, qui huiusmodi onus habet Miſſae celebrandae, ſine vacantia quotidie celebrare tenetur, vel per ſe, vel per alium *Nau. conſil. 25. de praeſend. in nouis, Beja p. 1. reſponſ. caſu 23. quos, & alios refert, & ſequitur Fraxinel. diſt. ſect. 4. conſuſ. 4. §. 1. ſi vero Miſſae quotidianae inſtitutio ad perſonam Sacerdotis referatur, duobus modis contingere poteſt: primo modo his verbis, *vel per ſe, vel per alium*, & tunc fundatio Miſſae vacantiam non agnoſcit. Secundo modo abſolute, & ſimpliciter inſtituitur his, vel ſimilibus verbis, *eligatur Capellanus, qui quotidie celebret*, & tunc Sacerdos non tenetur quotidie celebrare, ſed quanto frequentius poteſt, ſalua ſua honeſtate, & debita Sacramenti veneratione; per ea, quae *D. Auguſt. de eccleſiaſt. dogmat. cap. 53. relatus in cap. quotidie 13. de conſecr. diſt. 2. & tex. in cap. ſignificatum, de praeſend. tenent Nau. conſil. 6. numer. 2. de praeſend. in nouis, Pacob. de Graſſis in deciſ. auſt. part. 1. lib. 2. cap. 39. numer. 8. Allori, inſtit. moral. lib. 1. lib. 10. cap. 24. quaſt. 7. Reginald. de poſſeſſat. Episcop. cap. 14. numer. 3. Fraxinel. diſt. conſuſ. 4. §. 2. numer. 2. Henric. diſt. lib. 9. cap. 24. §. 4. & conſ. 22. numer. 4. Aloyſ. Ricc. in praxi rerum ſec. eccleſ. deciſ. 403. numer. 1. in 1. edit. & reſ. 340. in 2. edit.* Et poſſunt, imo debent Praelati praecipere ſubditis Sacerdotibus, vt ſecundum obligationes certa intentione celebrent, & ipſi obedire tenentur, vt reſolunt, *Fr. Emman. in expoſit. Bul. compoſ. §. vltimo numer. 50. Fraxinel. ſect. 7. §. 6.* Quoad Regulares vero Sacerdotes ſtrictius proceditur, poſſunt enim Praelati eorum intentionem in Miſſarum celebratione irritare, vt ſacrificij applicatio ei valeat, cui à Regulari Praelato applicatur, non cui à Sacerdote Regulari; nam Praelati huiusmodi ſunt domini operationum ſubditorum, quae poſſunt officere obedientiae, quae illis promittitur in ſolemnis voto, ita *Cordub. lib. 1. quaſt. 3. notab. 5. Conſuet. in ſumm. priuileg. Ord. Mendicant. tit. 19. de diuini offic. & celeb. Miſſ. cap. 3. ad ſineu, Fr. Emman. in ſumm. part. 1. cap. 251. cont. 10.* vbi declarat hos Praelatos debere Sacerdotum ſubditorum intentionem irritare, ſi cum ſua intentione non reguletur, antequam ab eis Miſſa dicatur. Contrarium tamen videtur tenere *Soar. in 3. p. tom. 3. diſput. 79. ſect. 9.* niſi cum intelligamus de ſubditis Sacerdotibus non regularibus, qui eorum Prae-*

lato non tenentur obedire ex voto ſolemnis, ſicut regulares, ſed ex illius iuriſdictione. Non obſtat quod Sacerdos etiam regularis eſt tam proprius miniſter Chriſti in ſacrificio Miſſae, vt quamuis noli Praelatus, conſecratio ab eo legitime, & realiter fiat: ergo Miſſae ſacrificium erit validum, & vtile illi, cui à Sacerdote applicatur, etſi Praelatus eius irritet intentionem. Reſpondetur enim non eſſe ſimile de conſecratione per intentionem Sacerdotis, & de applicatione valoris Miſſae ſecundum intentionem eiusdem: nam intentio Sacerdotis in conſecratione eſt de eſſentia ipſius ſacrificij, ideo non poteſt à Praelato irritari, alias non eſſet ſacrificium: at quod valor ſacrificij huius, vel illi applicetur, non eſt de eſſentia ſacrificij: ideo ſi à Praelato alteri, quam ei, in quem Sacerdos dirigitur intentio, applicetur, eſt ſacrificium, quare intentio haec applicandi valorem Miſſae poteſt à Praelato irritari, non autem intentio conſecrandi.

29 Episcopus non poteſt compellere obtinentem capellaniam, vt ipſemet celebret; licet in eius fundatione diſponatur, quod Capellani celebrent, nam iſtis oneribus Miſſarum recte per ſubſtitutum ſatiſfit: ita decimum referunt in ſacra Congr. Concilij praxi noua episcopalis part. 2. cap. 3. numer. 33. Gonzalez ad regul. 8. Cancell. gloſ. 5. numer. 84. Galet. in margarita conſuſum conſcientia verbo Capellania 2. 172. lin. de poſſeſſate Episcop. cap. 50. §. 8. numer. 5. Garcia de benef. part. 7. capit. 1. numer. 87. Arguedo conſil. 20. numer. 4. in ſine eleganter Campanil. in diuerſ. iuriſ. Canonici rubric. 7. capit. 6. numer. 13. in citato Bonacina de ſacrament. diſput. 4. quaſt. vltim. punſt. 7. §. 1. numer. 1. diſſimulique Regia in vna Romana Capellania 23. Ian. 1599. coram Pamphil. & in altera Lucina Capellania 11. Decembris 1593. coram R. P. D. Giſſio, atque in vna Tirolſonen. Capell. 9. Iunij 1603. coram Illuſtriſſimis ſacraſto, reſolunt Franciſc. Mare. deciſ. 799. part. 2. Anna conſil. 22. numer. 10. Monald. conſil. 129. volum. 2. ſtephan. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 73. numer. 10. & cap. 133. numer. 11.

30 Limitarem tamen quando verba erectionis expreſſe ſignificarent intentionem illius eſſe, vt per ipſum Capellanum Miſſarum celebratio fieret, & in hoc euentu poſſunt procedere reſoluta per Guſtier. conſil. 1. ſub numer. undecima. & conſil. 2. ſub numer. 18.

31 Et ita ſi ipſe Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, frequentem Miſſae celebrationem, vel ſemel in hebdomada, titulo honeſtatis, aut alia iuſta de cauſa, intermitteret, teneretur per alium eodie ſupplere, ſi in fundatione capellaniae non fuit electa perſona, ſed ſolum habita fuit ratio loci, aut Miſſae celebrandae, vt accidit quando in fundatione dicitur, *volo Miſſam quotidie celebrari in tali altari*, vel ſi dicatur, *obligo heredem, aut ſacerdotem ad prauidendum de Miſſae ſacrificio*, vel ſi dicatur, *Capellanus quotidie celebret per ſe, vel provideat per alium*, tunc tenetur Capellanus quotidie ad Miſſam celebrandam per ſe, vel per alium, quia in loco non accidit indiſpoſitio ad Miſſae celebrationem, ſicut in perſona Sacerdotis, ergo ſi ad Miſſam dicendam in tali loco vnus Sacerdos eſt impeditus, poteſt per alium obligationi ſatiſſicari, ergo Miſſa quotidiana in loco particulari celebranda vacantiam non patitur. Si vero electa ſit perſona, vt ſi dicatur, *eligatur ſacerdos, qui quotidie celebret*, aut, *volo vt ſacerdos electus ad hanc capellaniam quotidie celebret*, cum Capellanus non poſſit facere per alium, ſi ſe-

mel in hebdomada iusta de causa Missæ sacrum intermittere, non tenebitur illud per alium supplere: colliges hæc ex resolutis per *Soar. dist. 86. sect. 1. col. 3. vers. de beneficijs*, *Azor. dist. cap. 24. quest. 7. Beja. part. 1. casu 23. vers. quare obligatio*, *Gras. in decis. aut. part. 1. lib. 2. cap. 39. numer. 8. Paul. Fraxinel. de obligationib. sacerdot. sect. 4. conclus. 4. §. 1. Prolim. de potest. Episcopi cap. 14. numer. 3. Capellaniam habens cum onere celebrandi Missas, an teneantur illas per alios celebrare tempore infirmitatis? vide *Marc. Anton. Genues. in praxi Archiepiscop. Neapol. cap. 47. Petr. Nau. de restitut. lib. 3. cap. 2. numer. 210. Gulet. in marg. casuum conscientie verbo Missas*, *Aloys. Ricci. dist. resolut. 340. Fraxinel. dist. sect. 4. conclus. 4. §. 13. ex quorum mente resolu. Capellanum infirmitate prædixit post octo, vel decem dies per alios celebrare teneri, nam quod est datum ob causam repetitur, si ex infirmitate recipientis non potuit adimpleri, l. si pecuniam in princip. ff. de cond. dist. causa data. Vnde in una Pampilonen. celebrationis Missæ Luna 7. Febr. 1594. coram Illustrissim. Mantica, ut videre est in eius decis. 262 tentum fuit beneficiarios, qui tenebantur celebrare Missam in qualibet quinta feria ad honorem sanctissimi Sacramenti pro suffragio animæ testatoris, teneri celebrare Missas, quas lite pendente prætermiserunt.**

32 Capellanus, qui ex promissione vel fundatione tenetur celebrare certas, & peculiares Missas, veluti de Spiritu sancto, de Beatissima Virgine, vel de requie, male agit, si alias celebraret, absque iusta causa, qualis erit si in eum diem incidat sollemnitas alicuius Sancti, etiamsi de eo celebraret officium simplex, tunc etiam videtur posse Missam illius diei celebrare: colliges hæc ex *Nauar. in manu caput. 25. numer. 134. Sa verbo Missa numer. 48. Fr. Emman. in summ. tom. 2. caput. 248. numer. 9. Henric. lib. 9. de Missa caput. 23. numer. 6. Soar. tom. 4. dist. 83. sect. 3. vers. in quo est magna*, *Azor. part. prima lib. 10. cap. 32. quest. 5. Ludov. Miranda in man. Pralat. tom. 1. quest. 41. artic. 21. conclus. 2. Reginald. lib. 29. numer. 208. Possuin. cap. 2. numer. 24. ad finem. Barth. ab Angel. dial. 5. de Missa §. 740. & §. 806. Fraxinel. de obligatione sacerdot. sect. 4. conclus. 4. §. 4. Beja part. 1. casu 23. vers. primum ostendo*, *Prolim. dist. caput. 14. numer. 4.*

33 Verum, qui ex titulo, vel conuentione tenetur in aliqua Ecclesia, vel altari celebrare, non potest absque peccato mortali alibi celebrare, nisi hoc faciat ex iusta, & rationabili causa, quia aliter non adimplet voluntatem, & intentionem testatoris, nec præstat, id ad quod fuit electus, & assumptus, ita *Sylu. verbo Missa 1. quest. 10. ad finem*, *Nauar. in man. caput. vigesimo quinto numer. 134. & de Orat. caput. 5. numer. 2. & 12. Henric. lib. 9. caput. 23. numer. 5. Grass. in decis. aurea part. prima lib. 2. caput. 53. numer. 9. & tom. 2. consil. sub tit. de præbendis consil. 4. numer. 1. Possuin. dist. caput. 2. numer. 25. vers. queritur 2. Prolim. dist. caput. 14. numer. 4. vers. verum*, *Azor. dist. lib. 10. cap. 24. quest. 8. & part. secunda lib. 6. caput. 24. quest. 7. Fraxinel. de obligatione sacerdot. sect. 4. conclus. 4. §. 9. Aloys. Ricci. in praxi fore ecclesiasticæ decis. 405. in 1. edit. & resolut. 342. in 2. edit. ubi numer. 4. & 5. refert legitimas causas non celebrandi in altari designato connumerari posse, si altare ipsum esset destructum, vel adesset inundatio aquarum.*

34 In eadem tamen Ecclesia, altari impedito, si fieri potest propter testat. deuotionem celebrandum

est donec altare construatur, vel reparetur *Marc. Anton. Genues. in man. Pastorum caput. 72. numer. 4. quem citat Fraxinel. dist. sect. 4. conclus. 4. §. 12.*

35 Si vero in ea celebrari non possit, veluti quia violata est, vel aliud iustum adest impedimentum, capellanus alibi debet celebrare, quando intentio testatoris circa hoc est dubia: nam credibile est omnino, fundatorem principaliter voluisse Missam fructum sibi, & suis defunctis applicari, quam loci particularis venerationem, *Azor. dist. caput. vigesimo quarto, questione quarta. Fraxinel. dist. conclus. 4. §. 11. Sed si principaliter intenditur honor loci, vel temporis, vel Sancti, aut ministerium aliquod tali loco, aut tempore celebrandum, tunc extra locum, & tempus, signatum non currit obligatio*, *Gulet. dist. verbo Missa 2. Quæ quidem principalis resolutio vera est, etiamsi Sacerdos velit celebrare alibi, quam in altari designato de consensu hæredum, nam adimplenda est voluntas testatoris, cui nequeunt hæredes derogare: ita post Marc. Anton. Genues. dist. caput. 72. numer. duodecimo, tenent Fraxinel. dist. conclus. 4. §. 10. Aloys. Ricci. dist. resolut. 342. numer. 5. in fine.*

36 Si vero absque iusta causa alibi celebret peccabit mortaliter, si scipius faciet, veluti contra obligationem in re graui, non tamen tenebitur iterum in eodem altari, vel Ecclesia celebrare, aut ad aliquam restitutionem, ut compenset sacrificia alibi facta, quia non priuauit fundatorem fructu sacrificij. Ita *Possuin. caput. secundo numer. vigesimo quinto, vers. queritur 2. Fraxinel. dist. sect. 4. conclus. 5. §. 3. contra Azor. part. secunda lib. sext. caput. vigesimo quarto, questione septima, atque alios afferentes teneri ad aliquam restitutionem, eo quod non adimpleuerit fundatoris voluntatem. Aduertas tamen posse in his Episcopum dispensare, puta, ut qui in Academia ratione studij abest, satisfaciat oneri celebrando in alio loco, tempore, & hora, ita Henric. dist. lib. 9. cap. 24. §. 4. in fine.*

37 Capellania sacerdotalis iudicanda est, si illius verba essent, ut in ea præstaretur, aut nominaretur Presbyter, siue Sacerdos quamuis alia abessent, quæ apponi plerumque solent, nempe, qui celebret Missas, aut his similia, quia his adiunctis certior apparet resolutio, tunc enim capellanus debet esse Sacerdos tempore prouisionis, & impetrationis, ita *Mandos. in tract. animalium casuum numer. 8. Dec. in caput. cum in cunctis §. inferiora numer. vigesimo secundo de iudic. & consil. 129. incip. pro tenui numer. quinto. Rebuff. in repet. caput. extirpanda §. qui vero notab. 2. de præbendis. spina de testament. gloss. 4. numer. 67. Perez l. 1. vers. notabile est etiam dubium tit. 6. lib. 1. ordin. Gutier. consil. 1. numer. undecimo, & consil. 2. per totum Nicol. Garcia de benefice. part. 7. cap. 1. a numer. 58. Campan. in dinerforio inris Can. rub. 7. cap. 6. numer. 10.*

38 Sic etiam si testator leget, aut statutum, vel consuetudo habeat, quod prouisus de capellania sit sacerdos, vel Capellanus, oportet, ut sit actu Sacerdos, non autem clericus tantum, ut per Zechium de Repub. eccles. tit. de beneficiarijs numer. quarto, notab. ultim. vers. quo vero ad Ordinem Cardin. Tusc. prælat. conclus. lit. B. conclus. 57.

39 Sic etiam quando fundator, vel statutum diceret, quod prouisus de capellania sit Capellanus, vel Sacerdos, requiritur quod sit actu Sacerdos, cum dictio, vel, sit declaratiue, ita *praxis episcop. part. prima verbo beneficium §. 7. conclus. 5. principal. 8. Pe-*

Perez de Lara de Capellanis libr. ſecundo cap. 5. à num. 11. & ita ſapius in Rota deciſum eſt, quando verba reſpiciunt actum præſentationis, ſcilicet, præſente- tur Presbyter, tunc præſentandus debet eſſe actus Sa- cerdos, ſi vero verba Presbyterum ſignificantia profectionem præſentationis reſpiciunt, ut ſcili- cet, præſentetur, qui celebrare teneatur, tunc ſatis eſt quod ſit habitu Presbyter, quamvis non ſit actus, ita tentum fuit in dict. Lucana capellania 4. Decembris 1595. coram D. Giſſio, & in cauſa Ferolimen. capella- nie 10. Maij 1589. coram D. Seraphino, & in dict. Ro- mana capellania 19. Martij, & 14. Nouembris 1586. coram D. Pamphilo, & in vna Parmenſi iuriſdictione. 8. Iunij 1573. coram Blancheto, quam refert, hanc ſen- tentiam ſequens Aloyſ. Ricci. in praxi fori eccleſiaſticæ. reſolut. 339.

41 Contrarium tamen ſuſtinent multi Doctores ſummæ ſapientia, & auctoritatis reſoluentes, quod ſiubeatur præſentari in patronatu, vel Capella Presbyter Capellanus ſufficiat ſi præſentetur non Sacerdos, dummodo ſit clericus primæ tonſuræ, & legitime ætatis, adeo ut infra annum poſſit Or- dinem ſacerdotalem conſequi, dummodo etiam verba non ſint concepta negatiue, ita Lambert. de iure patronatus part. prima libr. ſecundi fol. 79. quæſt. 7. princip. articul. 27. à num. 1. Roland. à Valle conſil. 47. numer. 6. volum. 1. ſpin. in ſpeculo teſtament. gloſ. 4. principali numer. 68. Flamin. de reſignat. libr. tertio qua- ſtione 9. numer. 3. Ceual. commun. contra communes quæſt. 693. numer. 9. cum ſequentibus, Gironda de pri- uilegiis, ſeu exemptionum explicatione numer. 1172. Gonzalez ad reg. 8. Cancellariae gloſ. 5. in princip. numer. ſeptuageſimo quarto, & à num. 104. Stephan. Gratian. diſcept. forenſ. cap. 133. numer. 1. cum ſeqq. Quaranta in ſum. Bullarum part. ſecunda verb. ſeruitum capellaniae, Perez de Lara dict. cap. 5. numer. 16. qui ait quod ſi fundator requirit Presbyteratum per verba affirma- tiua, ſeu mixta, incipiendo ab affirmatiuis, & ſuf- ficit præſentare idoneum ad Presbyteratum, ſi vero utatur, ſeu incipiat verbis negatiuis, ſeu alias quan- do verba ſunt clara, debet præſentari actus Sacer- dos, multis ad id impullus rationibus, ea præſer- tim, quod vna quilibet perſona in ſua diſpoſitio- ne videtur velle adherere diſpoſitioni iuris com- muni, ex Bart. in l. heredes mei §. cum ita numer. 4. ff. ad Trebel. Afflict. deciſ. 44. numer. 20. Decian. conſil. 18. numer. 20. libr. 1. ſed beneficium habens annexum ſacerdotale miniſterium impetrare à iure non vetatur, qui eo caret, licet teneatur intra an- num à die poſſeſſionis reſquiſito Ordine inſigniri, per capit. cum in cunctis de elect. & Clemen. generalem, de ætate & qualir. ac Conſilium Tridentin. ſeſſ. 22. de re- format. capit. 4. & ſeſſ. 24. ſimiliter de reform. cap. 12. ergo ſequitur quod iſte patronatus inſtitutor vo- luerit, ut huiusmodi Capellanus eucheretur ad Pres- byterium infra annum.

42 Sed à prima ſententia non eſt recedendum, quæ multis ſacra Rota Rom. deciſionibus iun- xta eſt, quas ſupra retulimus: ad fundamentum vero contrariæ opinionis ſupra relatam reſpondetur, nequaquam illum, qui non eſt actus, ſed aptitudine Sacerdos, dici verè, abſolutè, & ſimpliciter Sa- cerdotem, ut patet, & ſic in eo non verificantur verba requirentia ſacerdotium, & ideo allegata per Flamin. dict. quaſtione 9. numero 36. Conſil. Tridentin. ac iura ſupracitata, loquuntur de beneficio ſacer- dotium requirente, non tamen actus, nec etiam ob- ſtat deciſio Rotae relata à Gonzalez, ubi proxime nu-

mer. 85. qua in vna Pamphilonen. ſacriſcij 11. Februar. 1591. coram D. Mantica, tentum eſt, ut non obſtan- te fundacione quod ad capellaniam præſentaren- tur, & inſtituerentur Presbyteri, illa nihilominus capellania non ſit ſacerdotalis: non ſolum ea ratio- ne freti idem Mantica & reliqui Domini Auditores in eam deſlexerunt ſententiam, quod per illa ver- ba non dicatur neceſſarius Ordo ſacerdotalis, ſed inſuper, quia obſeruantia ſubſequentis opitulata eſt, quandoquidem licet ſape fuiſſent in ea præ- ſentari Presbyteri, aliquando tamen clerici infe- riores.

43 Si tamen capellania fundata ſit, quod Capella- nus celebret, ſeu debeat celebrare tot Miſſas, tenet vna ſententia Capellaniam debere eſſe ſacerdotalem actus, ex eo, quod fundator volens quod Capella- nus Miſſas debeat celebrare, videtur voluiſſe præ- ſentandum eſſe Sacerdotem, ut illa poſſit celebra- re; ita Perez dict. l. 1. gloſ. 1. ad finem, verſ. notabile etiam eſt dubium, Quintanaduen. eccleſiaſticon libr. quarto numer. 67. Catiar. conſil. 1. numer. undecimo, & con- ſil. 2. numer. 15. Fr. Ennman. quaſtionum regularium tom. 2. quæſt. 122. articul. 2. ad finem. Alij dicunt per- onas celebrandi iniunctum, capellaniam eſſe ſacer- dotalem, non tamen actus, ſed aptitudine, tenent ſpin. dict. gloſ. 4. numer. 68. ſequitur Ceual. dict. quæſt. 693. à num. 6. & Parlad. diſſer. 120. numer. 14. & faciunt quæ Azor. parte ſecunda lib. 6. cap. 24. quæſt. 3. & 4. quatenus refert procedere in funda- tione perſonæ eccleſiaſticæ; & primam aſſerit lo- cum habere in fundacione laici: Sed verior ſenten- tia eſt capellaniam non eſſe ſacerdotalem, neque actus, neque aptitudine, ex eo quod in fundacione dicatur Capellanus debere celebrare Miſſas, ſeu diuina officia. ſed poſſe prouideri ſimplici clerico 14. annorum: ita ſa verbo beneficium numer. 28. & verbo Reſidentia numer. 10. Azor. part. 2. lib. 3. cap. 8. quæſt. 5. ad finem, dicens nunc conſuetudine rece- ptum eſſe, ut Capellani, ſimplex tantum benefi- cium habentes, liberi ſint ab obligatione residen- di, aſſerentque hoc tamen locum habere in his Cap- ellaniis, quibus nullum præceptum reſidentis eſt impoſitum ex peculiari ipſarum inſtitutione, vel ſtatuto, vel conſuetudine ſpeciali, Azor. conſil. 20. à num. 4. Perez de Lara dict. libr. 2. cap. 7. numer. 7. & cap. 8. numer. 42. & quia elegans ſtat pro hac parte Rota Rom. deciſio in vna Rom. capellania die luna 23. Ianuarij 1589. coram D. Pamphilo, aliqua illius verba ſunt ſcribenda, & ſequuntur. Domini atten- ta reſolutione Illuſtriſſimorum Dominorum ſacri Conſil. interpretum in cauſa Piſtorien. quod præ- ſentandus neceſſario non debet eſſe Presbyter, ex eo quod in fundacione dicatur, Capellanus debere celebrare diuina officia, quia iuxta allegat. Lap. 35. ni- ſi expreſſè caueatur, quod per ſe ipſum hoc agat, ſatis cenſetur prouiſum voluntati teſtatoris, ſi per alium diuina celebrare faciat, ad reg. qui per alium facit, &c. & tradit Card. in cap. de multa in fine verſ. quinto quæro, de præbend. Receſſerunt à reſolutis in hac cauſa, & dixerunt capellaniam non eſſe ſacer- dotalem, quia ex verbis fundacionis non adſtringi- tur Capellanus ad deſeruiendum Capellæ in diui- nis, & Miſſas celebrandas per ſe ipſum, & cum ſi- mus in beneficio ſimplici, in quo ex generali qua- dam totius Orbis conſuetudine, non requiritur re- ſidentia, ut poſt Card. tradit Imol. in cap. ſin. num. 9. de cler. non reſid. ſufficiet, quod deſeruiat per ſubſti- tutum, ad notata in capit. ſuper eo de præbend. in 6.

Lap. dict. allegat. 35. numero quarto & 117. sub numer. 2. Cur. dict. cap. de multa in fin. Dec. in cap. cum omne in 2. lett. nimer. quinquagesimo quinto de consur. cum aliis allegatis, &c. quam decif. refert Marinus Antonin. resolut. vari. lib. 1. resolut. 4. in fin.

44 Ex qua collige capellaniam non requirere residentiam personalem, cui est annexum onus celebrandi certas Missas singulis hebdomadis cum possit per substitutum deleuere, ita praxis Episcopalis parte prima verb. beneficia §. 8. pag. 51. Aloys. Ricci. in praxi fori ecclesiastici decif. 399. in 1. edit. & resolut. 337. in 2. edit. Azor. dict. capit. 8. questione quinta Gonzalez dict. gloss. 5. numer. 89. vbi numer. 100. limitat nisi expresse contrarium esset dispositum in fundatione, limitat etiam numer. 108. in Capellanis existentibus in Ecclesiis Cathedralibus, quarum redditus, consisterent in distributionibus quotidianis, nam tunc non posset deferui per substitutum in celebrando, neque residendo, ita Grat. dict. capit. 133. à numer. decimo tertio. Et licet item Gonz. vbi supra numer. 107. asserat consuetudine legitime introducta posse capellaniam fieri residentialem, melius tamen contrarium sequebat cum Aloys. Ricci. dict. resolut. 337. in fin. vbi dicit, quod Capellanus ex eo quod gesserit actum gratuitum in eius libertate consistentem, nulla potest dici acquisita seruitus residentis iuxta resoluta per Syn. in l. 2. questione tertia. C. que sit longa consuetudo, Bald. in l. 1. C. de seruitutibus, & aqua, Abb. in cap. quod translationem column. 2. de officio legati.

45 Plura de sacrificio Missæ, de eius effectibus, valore, & partibus, tempore, loco, & quibus vestibus, ac vasis sic celebrandum, & quando fideles eius precepto satisfaciant vide Anton. Honcal. & Martin. de Frax. in suis tract. de sacrificio Missæ, Iodocum Cocium tom. 2. thesauri Catholici lib. sext. articuli. 4. vbi plures auctoritates ex sacris Scripturis Græcis, & Latinis Patribus diligenter refert, Repert. Inquisit. verbo Missa, Cætan. in episc. de sacrificio Missæ, Michael. Timothei eodem tract. Barthol. ab Angelo exam. Confess. dial. 5. de Missa, Bellarm. in controu. Catholicis lib. primo de Missa, Sor. lib. 9. de iust. questione secunda articuli. 1. Fr. Emman. in summ. tom. 1. cap. 242. de Missa Henric. in summ. lib. 9. de vero Missæ sacrificio, Gab. Valsq. in 3. p. D. Thom. tom. 3. quest. 85. disput. 220. cum sequentibus. Cennich. dict. quest. 83. & vbi Nugnus, Azor. instit. moral. parte prima libro decimo capit. 18. cum sequentibus. Luc. Pinel. tract. de Missa, Mich. Zonar. parte prima direct. Theolog. de Eucharistia capit. decimo tertio, de Missa Ioan. Douin. Montagnol. in disput. de valore Missæ, Binsfeld. Enchirid. Theolog. part. de sacramen. Euchar. capit. sext. Miranda in manual. Prælat. part. prima, questione quadragesima cum sequentibus. Soar. tom. 3. disput. 82. sa in apho. verbo Missa, Giler. in margar. casuum conscientie eodem verbo, Lel. Zich. de sacramen. tract. de Missa, Cardinal. Toler. in instruct. conscientia lib. secundo, Francis. de Pitigianus de sacramen. distinct. 13. Petr. de Ledesma in summ. part. prima de sacramen. Eucharist. capit. 17. cum sequentibus, Balduin. Iun. super opera controuersiarum Bellarm. par. secunda lib. quarto. Valer. Reginald. in praxi fori penitentiali lib. 29. numer. 143. cum sequentibus, Bonacina de sacram. disput. 4. questione ultima Ioann. Baptista, Bertus de Missa Ioann. Baptista. Scirtia de sacrificio Missæ. Paul. Fraxinell. de sacerdotum obligationibus ad Missas pro aliis ex iustitia celebrandas. Vincent. Ferdin. in mixt. disput. de sacrificio Missæ ad cap.

cum frangitur de consec. dict. 2. par. quarta. Anton. Wald. in pract. quest. verbo Missa, Ioann. Baptista. Possuin. de Officio Curati cap. 2. Iacob. de Grassis in aureis decif. par. prima lib. secundo, ca. 39. cum seqq. Domit. Chamerois in tract. de septem sacram. nouæ legis tract. 4. de Eucharistia tituli. de sacrificio Missæ.

S Y M M A R I V M.

- 1 Sacerdos non approbatus ab Episcopo inualide Confessiones audit.
- 2 Verbum, possum, precedente negatina dictione indicat carentiam, & actum contra gestum omnino reddit nullum.
- 3 Sacerdos, ut valide administret Penitentia sacramentum, debet esse per examen, aut alia ratione approbatus ab Episcopo iam confirmato, & habente subditos.
- 4 Vel à Vicario Generali, aut à Capitulo Sede vacante.
- 5 Vel ab Abbatibus, aliisque exercentibus episcopalem iurisdictionem ab Episcopo exemptis.
- 6 Approbatus ad Confessiones censetur, cui Episcopus curam animarum ad tempus tradidit, etiamsi illum non subiecerit examini.
- 7 Doctores etiam insignes, si approbati velint ad Confessiones audiendas, debent se examini subicere, ita ut si iniuste licentia denegetur non censentur approbati.
- 8 Prouisus de parochiali Ecclesia per concursum censetur dumtaxat approbatus in ea Civitate, vel Oppido, vbi sita est Parochia.
- 9 Episcopus non potest sibi eligere in Confessarium Sacerdotem sibi non subditum, qui a proprio Ordinario non fuerit approbatus.
- 10 Approbatio sufficit, quod in voce habeatur.
- 11 Sacerdos inualide Penitentia sacramentum ministrat, credens superiorem ratam habentem absolutionem de futuro.
- 12 Nullus præter Episcopum se interponere debet in his, que spectant ad approbandos Sacerdotes sacra Confessionis ministros.
- 13 Parochus non potest alicui Sacerdoti, alias non approbato, dare facultatem audiendi Confessiones suorum subditorum.
- 14 Sacerdos approbandus est ab Antistite loci, vbi sit Confessio.
- 15 Penitens, qui virtute Iubilæi, vel alterius privilegij facultatem habet eligendi Confessarium approbatum ab Ordinario, non potest eligere Confessarium approbatum ab Ordinario alterius diocesis.
- 16 Contrarium tamen non reiiciendum.
- 17 Fœmina, quæ virtute Iubilæi facultatem habet eligendi Confessarium ab Ordinario approbatum, potest eligere Confessarium propriæ diocesis ad certum numerum personarum approbatum.
- 18 Parochus potest confessiones audire suorum subditorum in aliena Parochia, vel diocesi.
- 19 Approbatus ab Episcopo absque iudicio, vel contra iudicium, non censetur approbatus.
- 20 Episcopus debet Confessarium non solum interius indicare idoneum, verum etiam exterius approbare.
- 21 Licentia delegata audiendi Confessiones, non expirat mortuo, vel amoto delegante.
- 22 Religiosus, qui semel fuerit generaliter approbatus si recedat à diocesi, & postea iterum redeat, non tenetur novam querere approbationem.
- 23 Parochus habet approbationem à iure, quam non po-

reſt Episcopuſ reuocare, quamuis poſſit ſuſpendere.

24. Regulares, cum ſecularium etiam ſacerdotum Confeſſiones audire cupiunt, indigent Episcoporum approbatione.

25. Reſertur Conſtitutio Pij Quinti ſuper hac re edita.

26. Confeſſores regulares etiam Lectores, & in ſacra Theologia graduati, poſſunt ab Episcopis ſi voluerint, examinari.

27. Forma data circa approbationem Confeſſariorum regularium non fuit derogata per Concilium Tridentinum.

28. Ordinatio prædicta Pij Quinti non fuit reuocata per reductionem privilegiorum regularium ad terminos Concilij Trid. factam.

29. Succellor in Episcopatu poteſt auocare etiam generatum ad examen approbatoſ omnes, & quos idoneos non inuenierit, reſicere.

30. Reſertur decretum ſacrae Congregat. Illuſtriſſimorum Cardinal. negotijs Episcoporum, & regularium Praepoſitorum.

31. Reſertur alterum Decretum ſacrae Congreg. Concilij Tridentini. circa approbationes generaliter, & indiſtincte, vel determinate ad locum, ſeu tempus certum dandas.

32. Episcopuſ iuſta, & legitima exiſtente cauſa, poteſt Confeſſariorum regularium approbationem reſtringere, & limitare ad certum locum, tempus, ſive perſonas.

33. Licentia data ſub conditione non impleta, ceſſat facultas.

34. Approbatus ab Episcopo ad certum tempus illo finito poteſt eum iterum examini ſubicere.

35. Regulares ſemel ab aliquo Anſiſite approbati extra diœceſim ipſiſmet Episcopii non poſſunt confeſſiones audire.

36. Facultas ab Episcopo conceſſa pro audiendis Confeſſionibus ad ſui arbitrium, & beneplacitum, reuocari poteſt.

37. Gratia ad beneplacitum Papa, vel Regis, morte Pontificis, vel Regis expirat.

38. Sacerdos, qui ex commiſſione, & delegatione ſpeciali Episcopii poteſt audire Confeſſiones, vtrum dum eſt excommunicatus communiter occultis valide abſolutionem præſtat illi, qui huius excommunicationis ignarus non eſt.

39. Geſta per Iudicem delegatum putatiuum an ſuſtineantur ex errore communi.

40. Geſta ab inhabili, an ſuſtineantur ex communi errore.

41. Pœnitens confeſſus cum ſacerdote excommunicato communiter occulto, ſibi tamen non ignaro, ex parte materiae, inualide facit ſacramentum.

42. Extraneus ad euitanda, non permittit fidelibus omnem, & quamlibet communicationem cum excommunicato non denunciato, ſed illam ſolum, qua principaliter redundauerit in eorum fauorem.

43. Abſolutio ſacramentalis præſtita ab eo, qui non erat approbatus à legitimo ſuperiore eſt inualida, quamuis communi errore approbatus cenſeretur.

44. Solus communis error non ſufficit ad validitatem geſtorum, ſed ulterius oportet ut illum præceſſit titulus officij exerciti, etiamſi inualidus fuiſſet.

45. Regulares Episcopii approbatione non indigent cum eorundem regularium Confeſſiones audiant.

46. Religioſi Confeſſores non approbati ab Episcopo, ſecularium, qui ſunt de familia ſuorum monaſteriorum, Confeſſiones audire poſſunt.

47. Confeſſores in Monaſterijs Monialium, qua ſub cura Regularium ſunt, non examinantur ab Episcopo.

48. Episcopuſ an poſſit dare Confeſſorem Monialibus ſubſectis Regularibus, quem ſcilicet voluerit, etiam alterius Ordinis, & à ſuo ſuperiore tantum examinatum?

49. Quilibet ſacerdos abſque ſui Episcopii licentia poteſt in probabili mortis periculo à quibuſus peccatis abſolvere.

50. Ampliatur licet ſit degradatus, excommunicatus, irregularis, vel hereticus.

51. Ampliatur etiamſi adſit ſuperior, vel de facili poſſit haberi.

52. Mortis articulus dicitur non ſolum periculum mortis proniens ex infirmitate, ſed quodlibet probabile mortis periculum inſtans.

53. Citantur Doctores de Confeſſione agentes.

EPISCOPI SINE APPROBATIONE, an ullus Sacerdos Confeſſiones audire poſſit?

ALLEGATIO XXV.

Non omnis Sacerdos, pe ſe loquendo, eſt ſufficiens miniſter ſacramenti Pœnitentiae, requiritur enim iuriſdictio, ut valide adminiſtret, cum nullus ſine illa iudicialis actus valeat exercere. Iuriſdictio autem non conceditur antequam Sacerdos approbetur idoneus ab Episcopo per examen, aut etiam alia ratione: ita habetur in Concil. Trident. ſeſſ. 14. cap. 7. vbi dicit nullius momenti abſolutionem eſſe quam Sacerdos in eum proſert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet iuriſdictionem, idem colligitur ex eodem Concil. ſeſſ. 23. cap. 15. vbi habetur nullum poſſe Confeſſiones ſecularium audire, niſi ſit approbatus, comprobant Sanch. de matrimoni lib. 3. diſput. 29. numer. 13. Chamerota de ſacram. tract. 7. de Confeſſ. dub. 12. pag. 477. Raſq. tom. 3. diſput. 219. numer. 55. & ſequenti, Soar. tom. 4. diſput. 28. ſect. 5. & 6. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 1. numer. 169. cum ſeqq.

2. Ex eo confirmatur, quia Concil. diſt. cap. 15. vti- tur particula illa, non poſſe, quæ cum ſit negatio potentiae indicat carentiam iuriſdictionis, & actum contra geſtum omnino reddit nullum, ut cum multis, quos citauit ego ipſe probō in lib. de diſtinctionib. & clauſul. diſt. 226. numer. 2. & ita non approbatum inualide Confeſſiones audire reſolunt Sanch. lib. 6. diſput. 38. numer. 20. Coninch. de ſacrament. tom. 2. diſput. 8. numer. 49. & deciſum fuiſſe in anno 1580. ad petitionem examinatorum diœceſis Leodiensis teſtantur Capeauil. de caſibus reſeruat. cap. 3. quaſt. 1. praxis noua episcop. part. 2. cap. 1. numer. 9. p. 92. Paul. ſantor. de caſib. Papalibus & Episcopalibus cap. 1. numer. 28.

3. Quapropter Sacerdos, ut valide adminiſtret Pœnitentiae ſacramentum laicis, aut clericis, debet eſſe per examen, aut alia ratione approbatus ab Episcopo habente ſubditos, iuxta Concil. Trident. diſt. cap. 15. ſufficit enim quod Episcopuſ electus licet non confirmatus committat alicui iuriſdictionem ad abſoluendum ſuos ſubditos, quia huiusmodi commiſſio pertinet ad poteſtatem iuriſdictionis, quam Episcopuſ